

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

The Factors Affecting to Academic Administration of School under Chainat Primary Education Service Area

ปิยะพร เชี่ยวอินทร์

สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Email : piyaporn@chainatpit.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน และด้านผู้ปกครองและชุมชน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท และเพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท กลุ่มตัวอย่างคือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในปีการศึกษา 2561 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 302 คน จากนั้นดำเนินการโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แยกตามขนาดของโรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ร้อยละ (Percentage) คะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีจำนวน 6 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (X_{10}) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (X_8) การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (X_4) ครูมีเทคนิคและวิธีการวัดผลที่ดีและสามารถนำมาปรับปรุงการสอน (X_7) และการกำหนดพันธกิจของโรงเรียน (X_1) ตัวแปรทั้ง 5 ตัว สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทได้ร้อยละ 63.8 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 1.467 + .253X_{10} + .098X_8 + .096X_4 + .119X_7 + .098X_1$ และคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z} = .382Z_{10} + .167Z_8 + .113Z_4 + .178Z_7 + .157Z_1$

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน, การบริหารงานวิชาการ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

Abstract

This research is aimed at studying factors affecting of academic administration of school under Chainat Primary Education Service Area. To study the relationship between school administration factors, Teacher factors and parents and community factors affecting academic administration of schools under Chainat Primary Education Service Area and create predictive equations for academic administration of schools under the Office of Chainat Primary Education Service Area. The sample consisted 302 teachers in year 2018. The instrument used for data collection was a rating scale questionnaire. Statistical devices used for analyzing data were mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient, Stepwise Multiple Regression Analysis. The results were as follows: 1) Performance factors of administrators, as a whole and individually were at a high level, performance factors of teachers, as a whole and individually were at a high level and performance factors of parents and communities, as a whole and individually were at a high level. 2) Factors affecting to academic administration was statistically significant at level 01. 3) Academic administration of school has 5 factors: Participation in creating a lifelong learning culture (X_{10}), participation in the development of educational programs (X_8), Determination of behavioral objectives (X_4), Teachers have good techniques and methods of measurement and can improve teaching (X_7), and determine school mission (X_1). The predicted of factors affecting of academic administration of school under Chainat Primary Education Service Area was 63.3% accurate. Furthermore, the statistical prediction in the form of raw score predictive equation is $\hat{Y} = 1.467 + .253X_{10} + .098X_8 + .096X_4 + .119X_7 + .098X_1$ and standard score predictive equation is $\hat{Z} = .382Z_{10} + .167Z_8 + .113Z_4 + .178Z_7 + .157Z_1$

Keywords: Factors Affecting of Academic Administration, Academic Administration, Chainat Primary Education Service Area

วันที่รับบทความ : 28 มิถุนายน 2562

วันที่แก้ไขบทความ : 31 กรกฎาคม 2562

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 31 กรกฎาคม 2562

1. บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การดำเนินชีวิตประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ ทั้งในด้านการเรียน การประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิต รวมทั้งการเป็นที่ยอมรับในสังคม อาจกล่าวได้ว่าการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนทุกวัย นอกจากการศึกษาจะเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างจิตสำนึกในการเป็นมนุษย์ที่มีอารยธรรมทางปัญญา และมีความงดงามทางจิตใจ การศึกษายังส่งผลต่อการพัฒนาคน การพัฒนาชาติบ้านเมืองอีกด้วย เพราะการศึกษาสร้างให้คนมีความรู้ความสามารถ มีพื้นฐานและทักษะที่จำเป็นในการแก้ปัญหาทุกด้านของชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิต การเปลี่ยนแปลง

ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความก้าวหน้าในด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว การศึกษาจึงกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

การบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาคือการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการประกอบด้วยงานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดสิ่งส่งเสริมด้านวิชาการ รวมถึงงานด้านการวัดและประเมินผล ขั้นตอนการดำเนินงานวิชาการ จะมีการวางแผน การจัดและดำเนินการ การส่งเสริมและติดตาม

ผลด้านวิชาการ โดยยึดหลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล [1] และเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จากการสังเคราะห์ข้อบ่งชี้/ภารกิจของการบริหารงานวิชาการ และกำหนดข้อบ่งชี้ที่สำคัญ 8 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา การนิเทศ การศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายนอก และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

จากรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2560 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ระดับประเทศมีคะแนนเฉลี่ย 43.19 คะแนน ในขณะที่คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทมีคะแนนเฉลี่ย 41.24 คะแนน [2] ดังนั้นจึงจำเป็นที่ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องร่วมมือกันปรับปรุงและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานให้สูงขึ้น โดยอาศัยระบบการบริหารจัดการในด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เน้นในเรื่องของการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย ตรงกับความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน และสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน และด้านผู้ปกครองและชุมชน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

2.3 เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

3.1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

3.1.2 การบริหารงานวิชาการ 8 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายนอก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,325 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 178 โรงเรียน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในปีการศึกษา 2561 โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน [3] ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 302 คน จากนั้นดำเนินการโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แยกตามขนาดของโรงเรียน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.1.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค (Index of items Objective Congruence: IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC ระหว่าง .08 ถึง 1.00

4.1.2 การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม และตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของ Cronbach โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัย

4.2.1 ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สถิติที่ใช้ คือ คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4.2.2 ศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สถิติที่ใช้ คือ คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สถิติที่ใช้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

4.2.4 วิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อเลือกสมการพยากรณ์ที่ดีที่สุด

5. ผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สรุปผลได้ดังนี้

5.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สรุปได้ว่า

5.1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับแรก ได้แก่ การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน การส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการกำหนดพันธกิจของโรงเรียน

5.1.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับแรก ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครูมีเทคนิคและวิธีการวัดผลที่ดีและนำผลมาปรับปรุงการสอนได้ และครูสามารถจัดกิจกรรมและวิธีการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

5.1.3 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามอันดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.3 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน 5 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครูมีเทคนิคและวิธีการวัดผลที่ดีและสามารถนำมาปรับปรุงการสอน และการกำหนดพันธกิจของโรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .802 ค่าความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการพยากรณ์ เท่ากับ

.241 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรทั้ง 5 ตัว สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทได้ร้อยละ 63.8 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 1.467 + .253X_{10} + .098X_8 + .096X_4 + .119X_7 + .098X_1$ และคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z} = .382Z_{10} + .167Z_8 + .113Z_4 + .178Z_7 + .157Z_1$

6. อภิปรายผล

6.1 ระดับการศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน พบว่า

6.1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านทุกด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยด้านผู้บริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ทั้งในด้านของการบริหารจัดการหลักสูตร การส่งเสริมบรรยากาศทั้งในและนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งการกำหนดทิศทางการบริหารงาน เนื่องจากการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและจะประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ จันทร์กลม [6] ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานบริหารวิชาการ อยู่ในระดับสูงมาก

6.1.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้อาจประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ นั้น เกิดจากความรู้ความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านต่างๆ รวมทั้งการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การใช้เทคนิคและวิธีการวัดผลที่ดีและนำผลมาปรับปรุงการสอนได้ และครูสามารถจัดกิจกรรมและวิธีการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์เกิดสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ บันดิด ทีแก้ว [7] ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไซ

ยะบูลี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่าประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

6.1.3 ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของสังคมและชุมชน ซึ่งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนสามารถพัฒนานักเรียนได้เต็มตามศักยภาพ เนื่องจากการเรียนรู้ไม่ได้จำกัดแค่เพียงในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว แต่การเรียนรู้สามารถเกิดได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา ดังนั้นการมีส่วนร่วมในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การศึกษาประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณกร อัจฉริต [8] ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนคลองใหญ่ วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า ด้านวิชาการอยู่ระดับมาก

6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกำหนดนโยบาย พันธกิจ และวิสัยทัศน์ รวมทั้งแนวคิดในการบริหารงานของผู้บริหารที่มีการกำหนดแนวทางและขอบเขตในการดำเนินงานของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน โดยการบริหารจะเน้นให้สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของโรงเรียน ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในภายนอกโรงเรียนให้มีความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ มีการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน มีแหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่หลากหลายและปลอดภัย และในด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารส่วนสำคัญคือการที่ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรและการสอนเป็น

อย่างดี สนับสนุนและส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการของโรงเรียน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูให้เป็นไปตามแผนการสอน และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา สนับสนุนให้ครูใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิดา วงศ์เพชร [9] ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านต่างๆ การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล การกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน ครูมีการศึกษา ค้นคว้า และทำความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เรื่องต่างๆ มีการวางแผนการสอน และออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหา มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีบทบาทการเรียนการสอนตามความสนใจ ความสามารถ ตั้งแต่การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล สามารถจัดกิจกรรมและวิธีการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ เกิดทักษะในด้านต่างๆ เกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ สร้างความเข้าใจด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนมาสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้ นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา เป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการสังคม ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยที่ผู้ปกครองสามารถเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และตรงตามความต้องการของชุมชนมากที่สุด ซึ่ง

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจะคำนึงถึงความสอดคล้องและความต้องการของสังคมและชุมชน ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้บริหารจะสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อชุมชน มีการสำรวจความต้องการพื้นฐาน มีการวางแผนในการพัฒนาตามวิสัยทัศน์และพันธกิจ ตลอดจนการลงมือปฏิบัติจริง โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัฏฐกร แก่นดี [10] ได้ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีต่อการเป็นมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษามีความสอดคล้องของกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อยู่ในเกณฑ์ดี โดยปัจจัยคุณลักษณะของคณะกรรมการสถานศึกษามีอิทธิพลเท่ากับ .78 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ดังนั้น การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงมีส่วนสำคัญที่จะช่วยในการผลักดัน และเป็นแรงขับเคลื่อนให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จ รวมทั้งส่งผลให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพ

6.3 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มี 5 ตัวแปร ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครูมีเทคนิคและวิธีการวัดผลที่ดีและสามารถนำมาปรับปรุงการสอน และการกำหนดพันธกิจของโรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .802 ค่าความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการพยากรณ์เท่ากับ .241 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรทั้ง 5 ตัว สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทได้ร้อยละ 63.8

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

7.1.1 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก แต่ด้านที่ควรได้รับการพัฒนามากที่สุด คือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการนิเทศการศึกษา เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

7.1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการในทางบวก ทั้งปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งในการบริหารโรงเรียนให้ประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารควรจะต้องมีการวางแผนการดำเนินงาน รวมทั้งมีการปรับปรุงและพัฒนาแนวทางในการบริหารโรงเรียนอยู่เสมอ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการเกิดประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพต่อไป

7.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ การสำรวจ การสังเกต ฯลฯ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้

7.2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท และโรงเรียนในเขตการศึกษาอื่น

8. เอกสารอ้างอิง

- [1] ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, “การบริหารงานวิชาการ,” กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2553.
- [2] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. (9 พฤษภาคม 2561). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2561 – 2564) ฉบับทบทวนปี 2561. สืบค้นจาก http://202.29.211.60/plan/data/plan4years_re.pdf.

- [3] Krejcie Rubert V. and Morgan Daryle W, “Determining Sample Size for Research Activities,” Educational and Psychological Measurement, Vol.30, pp. 607-610, 1970.
- [4] อุทัย บุญประเสริฐ, “หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน,” กรุงเทพฯ: เอส ดี เพรส, 2540.
- [5] แก้วกล้า สุวรรณโพล, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย,” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา, 2560.
- [6] สุภาภรณ์ จันทร์กลม, “ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง,” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.
- [7] บันดิด ทีแก้ว, “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการ และกีฬาแขวงไซยะบูลี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว,” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2557.
- [8] คณกร อัจฉริต, “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17,” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.
- [9] ชนิตา วงศ์เพชร, “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1,” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2555.

- [10] นัฏฐกร แก่นดี, “รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้าง
เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งต่อการมีส่วนร่วมในการ
บริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา,”
วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์, 2556.